

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr.1a-419/2014
fond: Judecătoria Bălți

Instanța de

Judecător: N.Ocerednii

D E C I Z I E

ÎN NUMELE LEGII

28 august anul 2014

municipiul Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

Avînd în componența sa:

Președintele ședinței de judecată

Rotaru Ala

Judecătorii:

Burdeniuc Ruslana, Pușca Dumitru

Grefier

Peterman Veronica

Cu participarea:

Procurorului Dubăsari Valeriu

Avocatului Arabadji Mariana

Interpretului Ababii iulia

Judecînd în ordine de apel în ședință publică apelurile declarate de procurorul Procuraturii mun.Bălți Muntean Oxana și de inculpata xxxNUMExxx împotriva sentinței Judecătoriai Bălți din 27.01.2014, conform căreia

xxxNUMExxx, născută la xxx în xx regiunea xxx raionul xxx satul xxx, domiciliată în mun.xxx strada xxx, de naționalitate rusă, studii superioare, căsătorită, nesupusă militar, cetățeană a Republicii Moldova, director al ÎI "xxxNUMExxx.", fără antecedente penale

A fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 al.4 CP RM cu stabilirea pedepsei cu aplicarea art.79 CP RM sub formă de închisoare pe un termen de 5/cinci/ ani cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activitate legată de administrarea mijloacelor bănești pe un termen de 3/trei/ ani.

În baza art.90 CP RM a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoarea pe un termen de 4/patru/ ani.

Măsura preventivă sub formă de obligare de a nu părăsi țara a fost menținută până la intrarea sentinței în vigoare.

Au fost admise acțiunile civile depuse de xxxNUMExxx și xxx, cu încasarea de la xxxNUMExxx în beneficiul lui xxxNUMExxx a prejudiciului în sumă de 15146,56 lei și în beneficiul lui xxx a sumei de 31104,58 lei.

Acțiunea civilă depusă de xxxNUMExxx către xxxNUMExxx a fost admisă în principiu, asupra cuantumului despăgubirilor urmînd a se expune instanța în ordine civilă.

Termenul de judecare a cauzei în instanța de fond: 05.11.2012-27.01.2014.

Termenul de judecare a cauzei în instanța de apel: 06.03.2014-28.08.2014.

Procedura de citare legală executată.

Asupra apelurilor, în baza materialelor din dosar și argumentelor prezentate în ședință, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

C O N S T A T Ă :

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse instanța de fond a reținut, că xxxNUMExxxx a comis acțiuni de excrocherie, adică de dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere în următoarele circumstanțe.

În luna iulie anul 2010, sub pretextul depunerii banilor pentru participare în programul de câștig prin internet xxx, știind despre faptul că așa un program nu există, ilegal a dobândit de la cetxxx bani în sumă de 700 euro, ce constituie 11238,99 lei, iar în luna septembrie 2010, cu scopul dobândirii ilegale a bunurilor altei persoane, sub pretextul depunerii banilor pentru participare în programul de câștig prin internet a programelor site-ului xxx știind despre faptul care sume de bani urmează a fi depuse pentru înregistrarea participanților, a primit de la cet.xxx bani în sumă de 1000 euro, din care ilegal și-a însușit bani în sumă de 592 euro, ce constituie 9674,58 lei, cauzându-i astfel părții vătămate o daună în proporții considerabile în sumă de 20 913,57 lei.

Tot ea, continuându-și acțiunile criminale, prin înșelăciune și abuz de încredere, cu scopul dobândirii ilegale a bunurilor altei persoane, în luna iulie 2010, sub pretextul depunerii banilor pentru participare în programul de câștig prin internet a programelor site-ului xxx, știind despre faptul care sume de bani urmează a fi depuse pentru înregistrarea participanților, a primit de la cet.xxx bani în sumă de 100 dolari SUA și 3000 lei, din care ilegal și-a însușit bani în sumă de 30 dolari SUA, ce constituie 368,1 lei și 3000 lei, cauzându-i astfel părții vătămate o daună în proporții considerabile în sumă de 3368,1 lei.

Tot ea, cu scopul dobândirii ilegale a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în luna septembrie 2010, sub pretextul depunerii banilor pentru participare în programul de câștig prin internet xxx, știind despre faptul că așa un program nu există, a primit de la cet.xxx bani în sumă de 1480 dolari SUA, din care ilegal și-a însușit bani în sumă de 1260 dolari SUA, ce constituie 15416,56 lei, cauzându-i astfel părții vătămate o daună în proporții considerabile.

Tot ea, cu scopul dobândirii ilegale a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în luna octombrie 2010, sub pretextul depunerii banilor pentru participare în programul de câștig prin internet a programelor site-ului xxx știind despre faptul care sume de bani urmează a fi depuse pentru înregistrarea participanților, a primit de la cet.xxx bani în sumă de 365 dolari SUA, din care ilegal și-a însușit bani în sumă de 95 dolari SUA, ce constituie 1122,2 lei, cauzându-i astfel părții vatămate o daună în proporții considerabile.

Tot ea, cu scopul dobândirii ilegale a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în luna octombrie 2010, sub pretextul depunerii banilor pentru participare în programul de câștig prin internet a programelor site-ului xxx, știind despre faptul care sume de bani urmează a fi depuse pentru înregistrarea participanților, a primit de la cet.xxx bani în sumă de 800 euro și 3700 lei, din care ilegal și-a însușit bani în sumă de 3700 lei și 13 euro, ce constituie 212,68 lei, cauzându-i astfel părții vătămate o daună în proporții considerabile în sumă de 3912,68 lei. În total, în perioada de timp iulie-octombrie 2010, ilegal a dobândit mijloace bănești în sumă de 44733,11 lei.

Tot ea, cu scopul dobândirii ilegale a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în perioada 24.10.2010-20.01.2011, sub pretextul depunerii banilor pentru participare în programul de câștig prin internet a programelor site-ului xxx știind despre faptul care sume de bani urmează a fi depuse pentru înregistrarea participanților, a primit de la cet.xxx bani în sumă de 2600 dolari SUA, ce constituie 31104,58 lei, pe care ilegal și-a însușit, cauzându-i astfel părții vătămate o daună în proporții considerabile în sumă indicată.

În total, în perioada de timp iulie-octombrie 2010 și 24.10.2010-20.01.2011 inculpata ilegal a dobândit mijloace bănești în sumă de 75837,69 lei, adică în proporții mari.

În termen sentința a fost atacată cu apel de către procurorul Procuraturii mun.Bălți Muntean Oxana, care în motivare invocă următoarele considerente:

- instanța de fond nu a reflectat în dispozitivul sentinței condițiile prevederilor art.79 CP RM, iar circumstanța atenuantă, cum ar fi repararea parțială a prejudiciului cauzat, precum și faptul că inculpata anterior nu a fost condamnată, că este de vîrstă înaintată, nu pot fi reținute ca circumstanțe excepționale, astfel inculpata nu întrunește nici una din aceste circumstanțe excepționale și acele criterii la care face referință instanța de fond sunt insuficiente pentru a fi aplicată o pedeapsă sub limita minimă, fapt care se apreciază ca fiind o pedeapsă vădit

neproporțională celor comise de către inculpată și urmările produse, cu abatere de la criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art.75 CP RM,

- la aplicarea art.79 CP RM instanța de judecată nu s-a referit la careva circumstanțe excepționale ale cauzei, indicînd că la stabilirea pedepsei ține cont de circumstanțele atenuante ale cauzei, de personalitatea inculpatei, faptul că a recuperat prejudiciul cauzat, apreciindu-le drept circumstanțe excepționale,

- solicitînd admiterea apelului, casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărîri, cu declararea lui xxxxNUMExxxx vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 al.4 CP RM cu numirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, cu privarea de a ocupa funcții sau de a exercita activitatea legată de administrarea mijloacelor bănești pe un termen de 3 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu admiterea acțiunilor civile și încasarea de la inculpată a prejudiciului nerecuperat în mărime de 20913,57 lei lui xxx, 15146,56 lei lui xxx, 31104,58 lei în beneficiul cet.xxx.

Sentința instanței de fond la fel a fost atacată la 10.05.2014 de inculpata xxxxNUMExxxx, care în motivare invocă că sentința este ilegală și pasibilă anulării din următoarele considerente:

- instanța a apreciat probele prezentate subiectiv, unilateral, neapreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, nerespectînd prevederile art.101 CPP RM,

- sentința instanței de fond nu corespunde prevederilor art.384 CPP RRM, fiind absolut nemotivată și nu este clar cum a ajuns instanța la concluzia că xxx e vinovată de însușirea ilegală a mijloacelor bănești,

- pe epizodul cu xxx cauza a fost expediată în instanță cu erori procesuale, procesul-verbal de prezentare a materialelor cauzei fiind din 25.05.2013, adică în afara termenului de urmărire penală, care atrag nulitatea actelor,

- acuzarea nu a prezentat probe care ar demonstra vina inculpatei în săvîrșirea infracțiunii de escrocherie, iar cele prezentate de acuzare nu au fost apreciate de către instanța de judecată, pentru că în caz contrar urma să fie adoptată o sentință de achitare, din lipsa în acțiunile inculpatei a elementelor infracțiunii conform art.390 al.1 p.1 CPP RM,

-solicitînd repunerea apelului în termen în legătură cu tratamentul de durată legat de starea sănătății de după mastectomie – cancer mamar de gr.II, fapt confirmat prin certificatele anexate la dosar, cu admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei hotărîri noi, prin care să fie achitată, din motivul lipsei în acțiunile sale a elementelor infracțiunii.

În ședința instanței de apel procurorul Dubăsari Valeriu a declarat că susține apelul declarat de acuzatorul de stat din motivele invocate și a solicitat casarea sentinței în latura stabilirii pedepsei, cu stabilirea lui xxxxNUMExxxx în baza art.190 al.4 CP RM a pedepsei sub formă de 7 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de administrarea mijloacelor bănești pe un termen de 3 ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei cu schimbarea măsurii preventive, cu luarea inculpatei sub arest din sala de ședință, la fel a menționat că instanța de fond la stabilirea pedepsei cu aplicarea prevederilor art.79 și art.90 CP RM a motivat referitor la repararea prejudiciului de către inculpată, fapt ce nu se confirmă prin materialele cauzei, inculpata afit la etapa urmăririi penale cit și în instanța de judecată nu a recunoscut vina, astfel instanța incorect a aplicat art.79 CP RM, fiind lipsă pe cauză și a circumstanțelor excepționale, referitor la apelul inculpatei solicitînd respingerea apelului ca depus peste termen.

Inculpata xxxxNUMExxxx în ședința instanței de apel a susținut apelul declarat din motivele invocate în el, solicitînd repunerea în termen a apelului deoarece a fost bolnavă și s-a tratat de o boală oncologică, fapt confirmat prin certificatele medicale anexate la materialele cauzei, la fel a declarat că nu este de acord cu apelul declarat de procuror, nu posedă limba romîna, la examinarea cauzei în instanța de fond nu a participat interpret.

Avocatul inculpatei xxxxNUMExxxx, Arabadji Mariana a solicitat respingerea apelului procurorului ca neîntemeiat și nefondat, acuzarea nu s-a expus în apel asupra motivelor care ar fi necesare pentru ca inculpata să fie pedepsită cu o pedeapsă reală sub formă de închisoare, inculpata a restituit în total prejudiciul cauzat părții vătămate xxxNUMExxxx fiind restituit prejudiciul numai părții vătămate xxx în sumă de 2600 dolari, obligîndu-se să restituie datoria rămasă, restituirea sumelor de bani inculpata le-a explicat ca o poziție morală, dîndu-și seama ce a făcut și simțîndu-se obligată și îndatorată a decis să restituie banii părților vătămate dar nu din motiv că ar fi recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, procurorul la înaintarea învinuirii nu a stabilit în acțiunile inculpatei elementele constitutive ci anumite relații juridico-civile, nefiind demonstrat faptul însușirii și nici metoda însușirii a sumelor de bani, solicitînd repunerea în termen a apelului inculpatei din motivul aflării la tratament îndelungat în legătură cu boala de cancer mamar, admiterea lui cu achitarea inculpatei conform art.390 CPP RM din lipsa în acțiunile ei a elementelor infracțiunii incriminate.

Audiind participanții la proces, verificînd argumentele invocate în apeluri prin prizma probelor administrate, verificînd legalitatea și temeinicia sentinței atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul declarat de inculpată urmează a fi repus în termen, deoarece depășirea termenului de atac a fost determinată de motive întemeiate, inculpata fiind invalid de gradul 2/f.d.151 volumul 2/, aflîndu-se timp îndelungat la tratament în legătură cu starea sănătății de după mastectomie – cancer mamar de gr.II, fapt ce rezultă din înscrisurile anexate la materialele cauzei penale, totodată apelurile declarate de procuror și inculpată urmează a fi admise, inclusiv din alte motive decît cele invocate, cu casarea sentinței și remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată reeșind din următoarele considerente.

La adoptarea soluției Colegiul penal se conduce de prevederile art.415 al.1 p.3 CPP RM, potrivit căruia, instanța de apel, judecînd cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 3) admite apelul, casează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărîre a fost anulată.

Colegiul penal menționează și prevederile legale, potrivit căruia rejudecarea de către instanța a cărei hotărîre a fost anulată se dispune numai atunci cînd nu a fost citat inculpatul, nu i s-a asigurat dreptul la interpret, nu a fost asistat de un avocat sau au fost încălcate prevederile art.33–35.

Colegiul penal conchide, că judecînd cauza penală în privința inculpatei xxxNUMExxxx în baza art.190 al.4 CPP RM instanța de fond nu a respectat normele procesuale și a admis erori de procedură penală ce țin de asigurarea dreptului inculpatei cu interpret, situație care impune necesitatea casării sentinței, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de fond.

Colegiul penal operează și cu prevederile art.art.16 al.2, 4 CPP RM, care indică, că persoana care nu posedă sau nu vorbește limba de stat are dreptul să ia cunoștință de toate actele și materialele dosarului, să vorbească în fața organului de urmărire penală și în instanța de judecată prin interpret, totodată actele procedurale ale organului de urmărire penală și cele ale instanței de judecată se înmînează bănuितului, învinuitului, inculpatului, fiind traduse în limba lui maternă sau în limba pe care acesta o cunoaște, în modul stabilit de prezentul cod.

Colegiul penal constată, că deși inculpata xxxNUMExxxx este de apartenență etnică rusă și nu posedă limba romîna, utilizată la judecarea cauzei penale prezente, instanța de fond nu a respectat normele procesuale și nu a asigurat dreptul inculpatei la interpret prevăzut de lege, nefiind soluționată de instanța de fond, potrivit art.358 al.1 p.9 CPP RM, chestiunea dacă inculpata posedă limba în care se desfășoară procesul.

Colegiul penal ține să menționeze, că în cadrul urmăririi penale xxxNUMExxxx a dat declarații exclusiv în limba rusă, fapt confirmat prin procesele-verbale de audiere în calitate de bănuितă și învinuită/f.d.214 volumul 1, f.d.3-5,9, 152-153, 156-157 volumul 2/, la fel ordonanțele de învinuire i-au fost înmîinate în traducere, fapt ce demonstrează că xxxNUMExxxx este vorbitoare de limba rusă.

În atare circumstanțe Colegiul penal constată că la examinarea cauzei în instanța de fond inculpatei i-a fost încălcat dreptul la interpret, xxxNUMExxxx fiind vorbitoare de limba rusă nu a fost asigurată cu interpret în procesul judecării cauzei, la fel nu i-a fost înmînată copia sentinței tradusă în limba pe care o posedă.

Totodată Colegiul constată, că cauza penală a fost judecată cu participarea avocatului inculpatei xxxNUMExxxx Elvira Iftodi, dar la materialele cauzei lipsește mandatul avocatului E.Iftodi cu împuterniciri să acorde asistență juridică inculpatei în instanța de judecată, fiind anexat doar mandat pentru participare în cadrul urmăririi penale din 25.10.2011/f.d.210 volumul 1/.

În sensul dat Colegiul penal ține să menționeze prevederile legale prevăzute de art.70 al.7 CPP RM, potrivit căruia, pentru confirmarea calității și împuternicirilor sale, apărătorul prezintă organului de urmărire penală sau instanței:

- 1) documentul ce confirmă apartenența lui la avocatură;
- 2) documentul ce confirmă că are permisiunea de a practica calitatea de apărător conform legislației Republicii Moldova;
- 3) mandatul biroului de avocați sau un alt document ce îi confirmă împuternicirile.

Colegiul penal ține să indice și prevederile art.70 al.8 CPP RM, potrivit căruia, persoana care pretinde să participe în cauza dată în calitate de apărător, dar nu prezintă documentele ce îi confirmă calitatea și împuternicirile de apărător nu este admisă să participe la desfășurarea procesului penal în calitatea respectivă, fapt asupra căruia se adoptă o hotărîre motivată.

Se ține cont și de dispozițiile art.67 al.6 CPP RM, potrivit căruia, apărătorul încetează participarea în cauză în această calitate dacă: 2) nu are împuterniciri de a participa în continuare în această cauză;

Colegiul penal specifică în sensul dat și prevederile Hotărîrii Plenumului CSJ a RM din 24.12.2010, nr.11 "Cu privire la practica aplicării legislației pentru asigurarea dreptului la apărare al bănuितului, învinuitului, inculpatului și condamnatului în procedură penală", inclusiv explicațiile oferite, că dacă persoana care pretinde să participe în calitate de apărător nu prezintă:

- a) documentul ce confirmă apartenența ei la avocatură;
- b) documentul ce confirmă că are permisiunea de a practica calitatea de apărător conform legislației Republicii Moldova;
- c) mandatul biroului de avocați sau un alt document ce îi confirmă împuternicirile;
- d) decizia Coordonatorului cu privire la acordarea asistenței juridice calificate sau de urgență, organul de urmărire penală sau instanța, printr-o hotărîre motivată, nu admite participarea ei la desfășurarea procesului penal în calitatea respectivă.

Contrar acestor prevederi legale, instanța de fond a admis participarea avocatului Elvira Iftodi la judecarea cauzei prezente, fără a verifica calitatea și împuternicirile avocatului potrivit art.359 al.1 CPP RM.

Colegiul penal astfel constată că avocatul Elvira Iftodi nu a avut împuterniciri de a acorda asistență juridică inculpatei xxxNUMExxxx, lipsind mandatul ce confirmă împuternicirile de reprezentare în ședința judiciară a inculpatei, situație ce nu a asigurat inculpata xxxNUMExxxx cu dreptul la apărare garantat de lege.

Colegiul penal la fel stabilește, că în cadrul judecării cauzei penale de învinuire a lui xxxNUMExxxx în baza art.190 al.2 lit.c CP RM în instanța de fond a parvenit o altă cauză penală în privința lui xxxNUMExxxx, cauzele penale fiind conexe prin încheierea instanței din 06.08.2013.

În ședința judiciară din 28.11.2013, potrivit procesului-verbal al ședinței judiciare/f.d.218 volumul 2/, a fost anexată ordonanța de modificare a acușării în sensul agravării în privința inculpatei, ordonanță care de altfel nu a fost expusă în cadrul judecării cauzei, inculpata nu a fost întrebată dacă îi este clară învinuirea adusă în agravare.

Colegiul penal ține să menționeze și faptul că instanța de fond la stabilirea pedepsei în privința lui xxxxNUMExxxx nu a acordat deplină eficiență principiilor generale de aplicare a pedepsei consfințite în art.61 al.2 CP RM, precum și criteriilor generale de individualizare a pedepsei potrivit prevederilor art.75 CP, soluția instanței de fond privind aplicarea art.79 CP RM față de inculpată fiind absolut nemotivată, fără a face referire care circumstanțe excepționale ale cauzei instanța de fond a considerat că permit aplicarea art.79 CP RM față de inculpată, precum și fără a motiva posibilitatea aplicării unei condamnări cu suspendarea condiționată a executării pedepsei conform art.90 CP RM.

Colegiul penal consideră în sensul dat soluția instanței contrară prevederilor art.394 al.2 p.2,3 CPP RM, care indică, că instanța de judecată este obligată, să motiveze:

- 2) aplicarea unei pedepse mai ușoare decât cea prevăzută de lege;
- 3) aplicarea unei condamnări cu suspendarea condiționată a executării pedepsei;

În aspectul celor menționate mai sus, ținând cont de neasigurarea dreptului inculpatei la interpret, Colegiul penal convine că apelurile declarate de procuror și de inculpată urmează a fi admise, cu casarea sentinței, inclusiv din oficiu, din alte motive decât cele invocate, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

La rejudecarea cauzei urmează să se țină cont de cele relatate mai sus, să fie judecată cauza în conformitate cu procedura stabilită de lege, cu respectarea prevederilor legale de judecare a cauzei penale, cu emiterea unei sentințe legale și întemeiate.

Conducându-se de art.art.409 al.2 CPP RM, 415 al.1 p.3 CPP RM, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,

D E C I D E:

Repune în termen apelul declarat de inculpata xxxxNUMExxxx.

Admite ca fondate apelurile declarate de procurorul Procuraturii mun.Bălți Muntean Oxana și de inculpata xxxxNUMExxxx împotriva sentinței Judecătoriei Bălți din 27.01.2014, casează total sentința, inclusiv din alte motive decât cele invocate, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător

Rotaru Ala

Judecător

Burdeniuc Ruslana

Judecător

Pușca Dumitru